

Landschapsplan Hapseweg (tussen 14 en 35), Wanroij

Colofon

Titel: Landschapsplan Hapseweg (tussen 14 en 35), Wanroij

Datum: 12 november 2019

Versie: 3

Opdrachtgever: Familie Van Wijk e.a.

Productie:

Inhoudsopgave

1	Initiatief	4
2	Situatie	5
3	Quickscan flora en fauna en nader steenuilen onderzoek	7
4	Plan	8
5	Beplanting.....	11

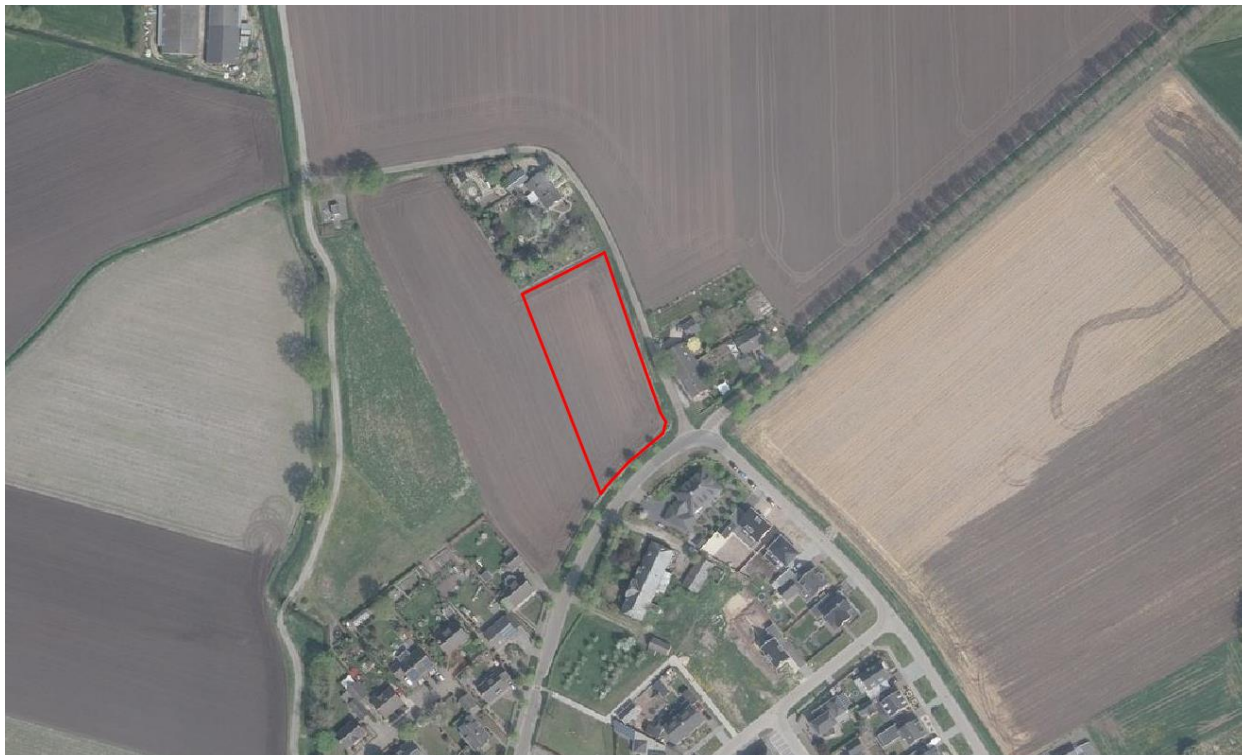
Bijlagen

Bijlage 1: Advies landschappelijke inrichting Hapseweg Wanroij m.b.t. aanwezige
steenuilen, Gras Advies, 22 mei 2019

1 Initiatief

De initiatiefnemers zijn voornemens om aan de oostzijde van het plangebied aan de Hapseweg (tussen 14 en 35) te Wanroij drie Ruimte voor Ruimte woningen te realiseren. Het plangebied is kadastraal bekend onder kadastrale gemeente Wanroij, sectie K, nummer 685 (gedeeltelijk).

Om de ontwikkeling juridisch-planologisch mogelijk te maken, wordt een bestemmingsplan procedure doorlopen. In het kader van de bestemmingsplanprocedure dient een landschappelijk inpassingsplan te worden opgenomen. Voorliggend document voorziet hierin.

Figuur 1: Luchtfoto met plangebied rood omlijnd (Bron: www.Kadviewer.map5.nl)

2 Situatie

Ontstaansgeschiedenis

Het plangebied ligt aan de Hapseweg in Wanroij. Tot aan 1994 was Wanroij een zelfstandige gemeente met onder andere de kerkdorpen Rijkevoort en Landhorst. Wanroij en Landhorst behoren vanaf 1994 bij de gemeente Sint Anthonis. Rijkevoort maakt nu deel uit van de gemeente Boxmeer. De kern Wanroij behoorde tot het Land van Cuijk en heeft lange tijd geïsoleerd gelegen. Pas omstreeks 1850 werden binnen het dorp de eerste wegen verhard en in 1922 werd de eerste verharde interlokale weg naar Haps aangelegd. De afgelopen 50 jaar is Wanroij flink gegroeid en is het inwonersaantal bijna verdubbeld.

Het plangebied ligt in de Peelrand. Dit landschap wordt voornamelijk gekenmerkt door de peelontginningen uit de 20^e eeuw. Deze ontginningen maakten het mogelijk om het land geschikt te maken voor landbouw.

Het ontginningslandschap van het nabijgelegen Wanroijse Broek wordt gekenmerkt door een 20^e eeuwse rationele gritstructuur met laanbomen langs de doorgaande wegen. In de directe omgeving van de Hapseweg hebben de ontginningen meer verdeeld plaatsgevonden, dit landschap behoort tot de oude peelontginningen. De akkers in dit gebied zijn meestal groot en bol en worden omgeven door bochtige linten van boerderijen en erfbeplanting aaneengeschaakeld door laanbeplanting. In de loop van de tijd heeft de kleinschalige kavelstructuur plaatgemaakt voor grootschalige landbouwpercelen. In de Wanroijse Broek is de gritstructuur nog wel te herkennen.

Figuur 2: Landschappelijke structuur omgeving Wanroij. Plangebied in blauwe cirkel. Links omstreeks 1955, rechts omstreeks 2000. (Bron: www.topotijdreis.nl)

Bestaande situatie

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.500 m² en is in gebruik als akkerland. Aan de oostzijde van het plangebied ligt een niet jaarrond watervoerende sloot. Het plangebied is in eigendom van de gemeente. De initiatiefnemers zijn voornemens de gronden binnen het plangebied aan te kopen en de huidige bestemming, met behulp van de aanschaf van Ruimte-voor-Ruimte bouwtitels, om te zetten naar een woonbestemming. Onderstaande foto's verbeelden de bestaande situatie.

Figuur 3: bestaande situatie plangebied (foto genomen vanaf de Hapseweg richting het noordwesten)

Figuur 4: bestaande situatie plangebied (foto genomen vanaf de Hapseweg richting het zuidwesten)

3 Quicksan flora en fauna en nader steenuilen onderzoek

In het kader van de bestemmingsplanprocedure is door Gras Advies op 4 februari 2019 een quickscan flora en fauna onderzoek uitgevoerd. Naar aanleiding van het bureauonderzoek en het veldwerk is geconcludeerd dat het plangebied geschikt is als foerageergebied voor de steenuil en dat de steenuil bekend is in de directe omgeving van het plangebied. Naar aanleiding hiervan heeft op 8 mei 2019 nader onderzoek plaatsgevonden naar de functie van het projectgebied voor de steenuil en of er een ontheffingsaanvraag benodigd is. Naar aanleiding van het nader onderzoek wordt geconcludeerd dat in de naastgelegen tuin Hapseweg 35 een verblijfplaats aanwezig is en de boomgaard naast Hapseweg 14 alsmede de tuin achter Hapseweg 14 een functie als belangrijk foerageergebied hebben.

Nestplaatsen, verblijfplaatsen en belangrijke foerageergebieden van steenuilen zijn jaarrond beschermd onder de Wet natuurbescherming. Ingrepen die deze functies verstoren, en/of dieren vstoren of doden, zijn verboden. Om verstoring en vernietiging te voorkomen, is een steenuil-vriendelijke inrichting van het terrein wenselijk. In dit kader is door Gras Advies een uitgebreid advies met mitigerende maatregelen geschreven welke als input kan dienen. Het advies is als bijlage 1 bij dit landschappelijke inrichtingsplan opgenomen. Dit advies is besproken met de initiatiefnemers en verwerkt in het ontwerp van voorliggend landschappelijk inpassingsplan.

4 Plan

Het plan is om binnen het plangebied drie Ruimte voor Ruimte woningen te realiseren. Bij het ontwerp van de landschappelijke inpassing is aansluiting gezocht bij het advies m.b.t. de aanwezige steenuilen. Onderstaand zijn de verschillende componenten genoemd en is kort aangegeven waarom hiervoor is gekozen. Bij de keuze van de beplanting is uitgegaan van inheemse soorten, soorten die aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied en het als bijlage opgenomen advies t.b.v. het leveren van een bijdragen aan het leefgebied van de steenuil.

Componenten

- 1) *Realisatie van drie Ruimte voor Ruimte woningen binnen het plangebied.*
- 2) *Aanplant hagen op toekomstige perceelgrenzen*
Voorgesteld wordt om de voorzijde van het plangebied in te planten met een haag van bosplantsoen met een hoogte van circa 1 meter. Hiermee wordt het zicht vanuit de woning behouden. De toekomstige perceelgrenzen tussen de 3 kavels en een gedeelte van de achterzijde van het plangebied wordt tevens ingepast met een haag van bosplantsoen welke uitgroeit tot een hoogte van circa 2 meter. Deze hogere hagen dragen bij aan een groenzone welke tevens dient als buffer tegen licht- en optische verstoring. Binnen het plangebied dienen minimaal 10 soorten uit het sortiment van bosplantsoen te worden toegepast.
- 3) *Aanplant van fruitbomen*
Voorgesteld wordt om op de achterzijde van het plangebied twee fruitbomen in te planten. Er kan gekozen worden uit diverse fruit- en notenbomen, uitgezonderd appel- en peersoorten. Deze fruitbomen dragen tevens bij aan de groenzone aan de achterzijde van het plangebied. Daarnaast bieden ze uitkijkposten voor de steenuil, de vruchten vormen voedsel voor prooidieren van de steenuil zoals grote insecten, kleine vogels en diverse kleine knaagdieren.
- 4) *Aanplant van heesters*
Aan de noordzijde van het plangebied is over een lengte van ca. 20 meter de aanplant van heesters uit het bossortiment voorzien. Deze heesters vormen (op termijn) een buffer tegen licht- en optische verstoring en bieden voedsel voor de eerder genoemde prooidieren van de steenuil. Daarnaast wordt hiermee de overgang tussen het meest noordelijke perceel en het perceel Hapseweg 35 verzacht.
- 5) *Plaatsen van rillen*
De achterzijde van het plangebied, alwaar geen hoge haag is voorzien, wordt voorzien van houtrillen met een hoogte van circa 1 meter. Door de geringe hoogte van de houtrillen vormen deze een afscherming waarbij het uitzicht vanuit de woningen op de achterliggende gronden gedeeltelijk behouden blijft. De houtrillen bieden goede nest- en schuilplaatsen voor de hierboven genoemde prooidieren van de steenuil.

6) *Aanplant linden/knotwilgen*

Aan de achterzijde van het plan zijn circa 8 linden of knotwilgen voorzien. Deze bomen dienen als buffer tegen lichtverstoring en optische verstoring en bieden uitkijkposten voor de steenuil.

In het algemeen wordt opgemerkt dat binnen het plangebied geen Meidoorn mag worden toegepast. Dit in verband met de ligging van de gemeente Sint Anthonis binnen een bacterievuur gevoelige waardezone.

Geconcludeerd wordt dat met de uitvoering van de voorgestelde landschappelijke inpassing een gevarieerd landschap wordt gecreëerd welke tevens bijdraagt aan het leefgebied van de steenuil. Het ontwerp van het landschappelijke inrichtingsplan is opgenomen op de volgende pagina.

5 Beplanting

Haag (haagsoorten uit het bosplantsoen)

Totaal ca. 255 m^1 4 stuks/ m^1 = 1020 stuks

Fruitbomen (keuze uit diverse fruit- en notenbomen uitgezonderd appel- en peersoorten, stamomtrek 18 cm, hoogte ca. 4,0 – 5,0m)

2 stuks aan achterzijde plangebied

Heesters (keuze uit het bosplantsoen)

Totaal ca. 20 m^1 1 stuks/ m^1 = 20 stuks

Rillen

Totaal ca. 70 m^1 en 1 meter hoog

Bomen (linden, knotwilgen, stamomtrek 18 cm, hoogte ca. 4,0 – 5,0m)

8 stuks aan achterzijde plangebied

* Binnen het plangebied dienen minimaal 10 soorten uit het sortiment van bosplantsoen te worden toegepast.

Bijlage 1: Advies landschappelijke inrichting Hapseweg Wanroij m.b.t. aanwezige steenuilen

Memo

Gemaakt door : A.S.J. van Proosdij
Opdrachtgever : BSB
Datum : 22-05-2019
Kenmerk : 190515_141421
Projectcode : BSB01519
Onderwerp : Advies landschappelijke inrichting Hapseweg Wanroij m.b.t. aanwezige steenuilen

Geachte betrokkene,

Middels deze memo informeer ik u over de mitigerende maatregelen die genomen kunnen worden om verstoring van steenuilen bij de landschappelijke inrichting van het terrein aan de Hapseweg te Wanroij te voorkomen.

Context en aanleiding

Op een perceel aan de Hapseweg te Wanroij worden op korte termijn enkele woningen gerealiseerd. Momenteel heeft dit perceel nog een agrarisch gebruik. Om deze ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken, is een verkennend onderzoek (quickscan) flora & fauna en een aanvullend onderzoek naar steenuilen (de Haan, 2019) uitgevoerd. Uit deze onderzoeken is gebleken dat in de naastgelegen tuin Hapseweg 35 een verblijfplaats aanwezig is en de boomgaard naast Hapseweg 14 alsmede de tuin achter Hapseweg 14 een functie als belangrijk foerageergebied hebben.

Nestplaatsen, verblijfplaatsen en belangrijke foerageergebieden van steenuilen zijn jaarrond beschermd onder de Wet natuurbescherming. Ingrepen die deze functies verstoren, en/of dieren vstoren of doden, zijn verboden. Om verstoring en vernietiging te voorkomen, is een steenuil-vriendelijke inrichting van het terrein wenselijk.

Afb. 1. Waarnemingen van de steenuil in ronde 1 (rood) en ronde 2 (geel) en niet in gebruik zijnde steenuilenkast (rode cirkel) nabij het projectgebied (blauw kader).

Functionele eisen en landschappelijke elementen leefgebied steenuil

Een steenuil stelt functionele eisen aan het leefgebied. Deze bestaan uit:

- Aanwezigheid van geschikte nestlocaties en verblijfplaatsen. Doorgaans gebruikt een steenuilenpaartje naast 1 nestlocatie tevens enkele verblijfplaatsen in de directe omgeving.
- Aanwezigheid van uitzichtposten. Deze worden gebruikt als uitvalsbasis bij het foerageren.
- Voldoende voedselaanbod. Steenuilen eten voornamelijk muizen en daarnaast ook grotere insecten, regenwormen en kleine vogels.
- Geen verstoring. Steenuilen zijn gevoelig voor verstoring door licht en optische verstoring.

Verschillende landschappelijke elementen maken deze functionaliteit mogelijk (Tabel 1).

- **Gevarieerd landschap:** Een gevarieerd landschap met onder meer bomen, struiken, hagen, takkenhopen of -rillen en open terrein zoals akkers, grasland of grote, rustige tuinen biedt uitzichtposten en een gevarieerd voedselaanbod.
- **Bomen:** Bomen bieden nestlocaties indien de bomen geschikte holtes bevatten. Tevens bieden ze uitzichtposten. Indien gunstig gesitueerd t.o.v. huizen en wegen bieden bomen ook beschutting tegen lichtverstoring en optische verstoring.
 - Knotwilgen bieden uitstekende nestgelegenheden voor de steenuil. Eens in de drie tot vijf jaar dienen deze bomen geknot te worden. Het afvalhout kan uitstekend gebruikt worden voor de aanleg van takkenhopen of -rillen.
 - Hoogstam fruitbomen en notenbomen bieden uitzichtposten. Het fruit en noten van deze bomen trekt insecten en kleine knaagdieren zoals muizen aan, wat het voedselaanbod voor de steenuil vergroot.
- **Hagen en struiken:** Hagen en struiken bieden, indien gunstig gesitueerd, een buffer tegen lichtverstoring en optische verstoring. Tevens bieden zij voedsel voor prooidieren zoals grote insecten, kleine vogels en diverse kleine knaagdieren.
- **Takkenrillen en -hopen:** Een takkenhoop of takkenril biedt goede nest- en schuilplaatsen voor prooidieren van de steenuil zoals diverse soorten muizen, kleine vogels en grote insecten. Een hoge takkenhoop of -ril fungeert ook als uitzichtpost.
- **Nestkasten en nestlocaties in huizen:** In de tuinen van de nieuwe woningen kunnen steenuilenkasten geplaatst worden. De meeste steenuilen in Nederland broeden tegenwoordig in speciale steenuilenkasten. Een minderheid broedt in bomen of in huizen, boerderijen, stallen of schuren. In de nieuwe woningen kunnen geschikte nestlocaties aangeboden worden. Hiertoe dient een vanaf buiten toegankelijke ruimte van ongeveer 15 centimeter hoogte gerealiseerd te worden tussen de dakbedekking en het dakbeschoot.
- **Drinkbakken voorzien van steenuilen-binnenbak.** Steenuilen hebben naast voedsel ook water nodig. Steenuilskuikens verdrinken echter vaak in drinkbakken voor vee, omdat zij er niet meer uit kunnen klimmen wanneer ze erin zijn gevallen. Een binnenbak voorzien van een rooster maakt het voor de uilskuikens mogelijk er zelfstandig uit te klimmen.

Tabel 1: Landschappelijke elementen geven invulling aan de functionele eisen die steenuilen stellen aan het leefgebied.

Landschappelijke elementen	Functionele eisen leefgebied			
	Nestlocaties	Uitzichtposten	Voedselaanbod	Geen verstoring (licht)
Gevarieerd landschap		X	X	
Bomen	Indien geschikte holtes aanwezig	X	X	X
Hagen en struiken		X	X	X
Takkenhopen en takkenrillen		X	X	
Nestkasten	X			
Aanpassingen bouw	X			X

Advies m.b.t. landschappelijke uitwerking

Voor de landschappelijke uitwerking van het projectgebied adviseren wij de volgende mitigerende maatregelen:

- **Aanleg van een groenzone** langs de noordgrens en westgrens van het projectgebied. Deze dient als buffer tegen lichtverstoring en optische verstoring (groen vlak, afb. 2).
- **Plaatsen van bomen** in de groenzone, bij voorkeur met een open kroon zoals hoogstam fruitbomen, notenbomen en/of inheemse vruchtbomen (appel, peer, kers, lijsterbes, walnoot). Deze dienen als buffer tegen lichtverstoring en optische verstoring, bieden uitkijkposten en bieden tevens voedsel voor prooidieren zoals insecten, vogels en kleine knaagdieren.
- **Plaatsen van inheemse struiken** in de groenzone zoals hazelnoot, vlier, meidoorn, Gelderse roos, veldesdoorn. Deze dienen als buffer tegen lichtverstoring en optische verstoring en bieden schuilgelegenheden voor prooidieren zoals insecten, vogels en kleine knaagdieren.
- **Plaatsen van takkenhopen of –rillen** in de groenzone. Deze bieden uitkijkposten voor steenuilen en bieden schuilgelegenheden voor prooidieren zoals insecten, vogels en kleine knaagdieren.
- **Aanpassen van de bouw.** Indien de huizen aan de oostzijde van de percelen gesitueerd worden, ontstaan diepe achtertuinen. Tevens wordt daarmee de verlichting aan de westzijde, nabij de groenzone, geminimaliseerd. In de huizen kunnen ook nestlocaties in het dak gerealiseerd worden. In de (diepe) achtertuinen kunnen steenuilenkasten geplaatst worden.

Afb. 2. Voorgestelde situering van de groenzone (groen vlak) met (fruit)bomen, struiken en takkenhopen en – rillen in het projectgebied (blauw kader). Waarnemingen van de steenuil in ronde 1 (rood) en ronde 2 (geel) en niet in gebruik zijnde steenuilenkast (rode cirkel) nabij het projectgebied.

Bronnen

Literatuur

- L.J. de Haan, Rapportage aanvullend onderzoek steenuil Hapseweg Wanroij, GRAS Advies, 2019.
- L.J. de Haan, Rapportage verkennend onderzoek flora & fauna Hapseweg Wanroij, GRAS Advies, 2019.
- F. Parmentier et al., Steenuil onder de pannen, Landschapsbeheer Nederland, 2009
- Kennisdocument Steenuil, BIJ12, 2017.

Internet

- **STONE**
Landelijke werkgroep die steenuilenbescherming en –onderzoek coördineert, stimuleert en faciliteert.
Geraadpleegd op 16-05-2019
<http://www.steenuil.nl/>
- **Kadviewer**
Kadviewer is een online kaartendienst waarmee geografische locaties opgezocht kunnen worden.
Geraadpleegd op 16-05-2019
<http://kadviewer.map5.nl>